

821.111/73/
А-98

ДЖЕЙ АШЕР

ТРИНАДЦЯТЬ
ПРИЧИН ЧОМУ

С1213713

БЕСТСЕЛЕР ЗА ВЕРСІЄЮ THE NEW YORK TIMES

Підсуваю склянку ближче і ложечкою помішую залишки коктейлю на дні.

Він запитав, чи у мене все гаразд, і я була змушена кивнути. Але й далі сиділа, витріщившись на склянку, вірніше, крізь склянку на ложку. І продовжувала гарячково думати. Напевно, саме так відчуваєшся, коли втрачаєш здоровий глузд.

— Що б тут щойно не сталося — мені дуже шкода, — сказав він.

Я ж сиділа й кивала, наче моя голова була прикріплена до тугої пружини. Я так і не змогла змусити себе сказати, що вдячна за його слова.

Він запропонував купити ще один коктейль, та я нічого не відповіла. Чи то мені мову відібрало, чи просто не хотіла з ним розмовляти? Не знаю. Здавалося, що він вирішив підчепити мене, бо я вже сиділа сама. Насправді я в це не дуже вірила, але, зрештою, чому я мала йому довіряти?

Офіціантка принесла мій рахунок і забрала порожню склянку. Пересвідчившись, що нічого від мене не доб'ється, Зак залишив кілька баксів на столі й повернувся до своєї компанії.

Я сиджу й дивлюся на свій коктейль. У склянці майже нічого не залишилося, та я не хочу, щоб її забирали. Так я зможу тут іще посидіти. Залишатись тут.

На очі мені наверталися сльози, але я не могла відірвати погляду від маленького вологого кола, що його залишила склянка. Якби я й захотіла промовити бодай слово, воно б застрягло в моєму горлі. Чи вже застрягло?

Я й далі дивлюсь на склянку.

Тоді, коли я сиділа за столом, у моїй голові роїлися найжахливіші речі. Саме там я вперше подумала... подумала про... я так і не можу вимовити те слово.

Я знаю, Заку, ти намагався допомогти. Але всі ми знаємо, що ти не через це тут, на плівках. Тож у мене є одне запитання, перш ніж ми продовжимо. Коли ти намагався когось врятувати і виявляється, що не можеш цього зробити, чому потім ти прагнеш йому напастудити?

Останні кілька днів або тижнів, чи скільки там пройшло часу, поки до тебе дійшли ці касети, ти думав, що ніхто не дізнається?

Я затуляю обличчя руками. Скільки ще таємниць може бути в школі?

Тобі, напевно, стало зле, коли ти почув, що я з собою зробила. Нудило, напевно. Але з часом попустило. Здавалося, що більше часу спливає, то певніше, що твоя таємниця помре зі мною. Ніхто не знає і ніколи не дізнається.

Але зараз ми всі дізнаємося. Ось і мене вже починає нудити.

Дозволь запитати, Заку: ти думав, що тоді в «УРозі» я тебе відшила? Але ти мене ні про що не просив, тож формально відшити я тебе не могла. Що ж тоді це було? Я тебе осоромила?

Дозволь вгадаю. Ти сказав своїм друзям, щоб вони дивилися, як ти будеш до мене залищатися... а вони побачили, що ти спіймав облизня?

Чи ви побились об заклад? Вони вирішили перевірити, чи зможеш ти підійти до мене?

Таке і справді буває. Колись один хлопець підбивав мене запросити Ханну на побачення. Він теж працював

з нами в «Крестмонті». Він знав, що мені подобається Ханна, а я не можу наважитися запропонувати це їй. А ще він знав, що Ханна останні кілька місяців нормально не спілкувалася з людьми, і це робило виклик удвічі важчим.

Коли нарешті мене трохи попустило, перш ніж піти звідти, я почула розмову за вашим столом. Хлопці глузували з тебе, що ти не зміг підкотитися до мене, хоча, на їхню думку, я була легкою здобиччю.

Віддаю тобі належне, Заку. Ти міг підіграти своїм друзям і сказати:

— Ханна — дивачка. Погляньте на неї — вона зараз десть в іншому світі.

Однак ти стерпів усі насмішки.

Але в тобі палав вогонь образи. Він розгорявся дедалі сильніше, дедалі більше обпалював твою гордість, особливо, коли ти згадував мою неприступність. І ти вирішив помститися мені дитячим способом.

Ти поцупив послання з мого паперового конверта.

Як жалюгідно, Заку.

Як я здогадалася? Дуже просто. Всі отримували записки. Всі! Навіть із незначних приводів. Коли хтось робив нову зачіску, він теж отримував купу записок. І після того, як я підрізала волосся, хтось та мав би висловити свою думку з цього приводу.

Коли вона вперше пройшла повз мене у коридорі з новою, такою короткою зачіскою, в мене відвисла щелепа. На щастя, Ханна дивилася в інший бік. Часом, за звичкою, вона намагалася відкинути волосся з обличчя і з-перед очей, але воно було надто коротке і вже не заважало.

Я обрізала собі волосся того дня, коли ми зустрічалася з Маркусом Кулі в «У Роузі».

Це було так дивно. Всі знаки, які застерігали мене, справдилися. І я прямо із кав'ярні вирушила до перукарні. Мені потрібні були зміни, і я вирішила змінити свій вигляд. Єдине, на що я ще могла впливати.

Неймовірно.

Вона замовкає. Тиша. Лише м'який, тихий шум у навушниках.

Впевнена, наша школа має психолога, який всім розповідає, як поводить себе людина, яка зважилася на...

Ще одна пауза.

Ні. Як і раніше, я не можу це вимовити.

Самогубство. Огидне слово.

І наступного дня, коли я побачила, що мій конверт порожній, зрозуміла — щось сталося. Принаймні, я думала, що щось сталося. За перших кілька місяців я отримала чотири чи п'ять послань. А тут раптом, після такої рішучої зміни образу... нічого.

Після стрижки я чекала ще тиждень.

Потім два.

Потім три.

Нічого.

Посуваю свою склянку через стійку і дивлюсь на бармена:

— Можете забрати?

Ось тоді й настав час дізнатися, що ж сталося? Я написала записку сама собі.

Він кидає на мене важкий погляд, відраховуючи решту. Дівчина по мій бік стійки також дивиться на мене

і торкається своїх вух. Точно, навушники. Я надто голосно говорю.

— Вибачте, — шепочу я, хоча, можливо, то був не шепіт.

— Ханно, — написала я, — мені подобається твоя нова зачіска. Вибач, що не сказав раніше.

І як вияв дружнього захоплення домалювала рожевий смайлик.

Щоб не потрапити в незручну ситуацію, коли хтось побачить, що я кидаю записку сама собі, я написала послання ще й для сусіднього конверта. Після уроків я пішла до поліції — перевірити, чи немає нових послань. Вдала, що перевіряю, чи немає в моєму пакеті нічого нового. Я сказала «вдала», адже чудово знала, що він порожній.

А наступного дня? Конверт був порожнім. Записка зникла.

Можливо, для тебе це дрібниця, Заку, але зараз, я сподіваюсь, ти розумієш. Мій світ руйнувався. Мені потрібні були всі ті послання. Мені потрібна була хоч якась надія, що її могли подарувати ті записки.

А ти? Ти відібрав у мене надії. Ти вважав, що я на них не заслуговую.

Що далі я слухаю, то більше відчуваю, що я її знаю. Не ту Ханну, яку знав кілька останніх років, а ту, якою вона була в останні місяці. Цю Ханну я починаю розуміти.

Ханну наприкінці її життя.

Востаннє я був біля людини, яка повільно помирає, після вечірки. Того вечора, коли я побачив, як дві машини зіткнулися на темному перехресті.

Тоді, як і зараз, я не знав, що людина помирає.

Тоді, як і зараз, навколо було багато людей, але що вони могли вдіяти? Ті люди стояли навколо машини, намагаючись заспокоїти водія. Усі чекали на швидку, що ще можна було зробити?

Люди, які проходили повз Ханну в коридорах школи, сиділи позаду неї в класі, що вони могли вдіяти?

Напевне, тоді, як і зараз, було вже надто пізно.

Отже, Заку, скільки записок ти у мене вкрав? Скільки було тих записок, які я вже ніколи не прочитаю? А ти сам їх читав? Сподіваюсь, що так. Принаймні, хоч хтось знає, що люди насправді думали про мене.

Я дивлюся через плече. Тоні все ще тут. Сидить, жує картоплю фрі й вичавлює кетчуп на гамбургер.

Чесно кажучи, я не надто відкривалася під час дискусій на уроці. Але коли це траплялося, чи хтось подякував мені, кинувши записку в конверт? Було б приємно знати, що це так. Можливо, це могло б надихнути мене більше відкриватися людям.

Так нечесно. Якби Зак знав, як це боляче для Ханни, я певен, він би ніколи не крав тих послань.

Того дня, коли зникла записка, яку я написала сама собі, я стояла біля дверей класу і розмовляла з кимось із дівчат, раз по раз кидаючи погляд у клас через її плече. Спостерігала, як інші учні перевіряють свої конверти.

Це було дуже навіть весело, Заку.

І тут ти попався. Лише одним пальцем ти торкнувся мого конверта і трохи відкрив його, щоб подивитися, чи є щось всередині.

Нічого.

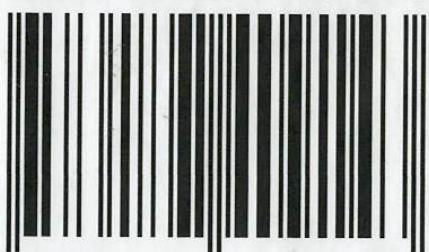
**Ти не можеш зупинити майбутнє.
Не можеш перемотати минуле «назад».
Хочеш розкрити таємницю –
НАТИСНИ КНОПКУ**

Клею Дженсену зовсім не хочеться слухати касети, що їх записала Ханна Бейкер. Для всіх було б краще, якби таємниці дівчини поховали разом із нею. Виявляється, Клей згадується на одній із касет, а це означає, що й він причетний до її смерті. Впродовж ночі Клей слухає історію Ханни і прямує складеним нею маршрутом... І нарешті хлопець дізнається про те, що змінить його життя назавжди.

БОНУСИ ДО КНИЖКИ!

- Джей Ашер відповідає на 13 запитань щодо книги «Тринадцять причин чому»
- Мапа містечка Клея та Ханни на форзаці

ISBN 978-617-7409-14-3

9 786177 409143